

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune

VURDERING AF BEVARINGSVÆRDIGE BYGNINGER

Eva Møller Sørensen / November 2023

BUDGETFORLIG 2022, AARHUS KOMMUNE

Registrering af bevaringsværdige bygninger

På nuværende tidspunkt indeholder kommunens SAVE-register kun bevaringsværdige bygninger fra før 1940, hvilket betyder at store dele af industri- og velfærdssamfundets bebyggelser ikke er sikret eller varetages som værende af særlig bevaringsinteresse. Forligspartierne er enige om, at SAVE-registreringen i løbet af budgetperioden skal opdateres med alle bygninger opført mellem 1940 og 1970, samt en genregistrering af bygninger opført før 1940. Den samlede udgift hertil er anslået til 6,9 millioner kroner fordelt over årene 2022-2025, som finansieres indenfor det samlede budgetløft til plan- og byggesagsområdet. Herefter foretages en opdatering hvert femte år, hvor der tages yderligere fem år med i registreringen. Udgiften hertil er anslået til 1 mio. kr. hvert 5. år.

Den nærmere proces for opdateringen udvikles i samarbejde med Lokalt Kulturmiljøråd, og der gennemføres i den sammenhæng en analyse og efterfølgende revision af rådets sammensætning, forretningsorden og betydning for byens udvikling og bevarelsen af de kulturhistoriske kvaliteter.

Se listen: Her er de bevaringsværdige revet ned de seneste fem år

Villaen her på Kalmargade i Nordbyen var bevaringsværdig - og skulle efter lokalplanen blive stående. I første omgang stod den mutters alene, efter at områdets pvrige villaer var revet ned for at give plads til etagebyggen. Siden blev det ensomme hus totalskadet ved et brand og blev derefter tilladt nedrevet. Foto: Tobias Heede Niebuhr

46 af i alt 5.000 bevaringsværdige huse i Aarhus Kommune har over de seneste fem år fået nedrivningstilladelse. De fleste for rent faktisk at blive revet ned, men nogle, fordi de skal bygges om, skal genopføres eller er brændt ned.

29 nov. 2022 kl. 04:12

Morten Svith masv@stiften.dk

AARHUS: Der er for tiden registreret omkring 5.000 bevaringsværdige bygninger

STOR BORGERBEVÅGENHED

- Modstand mod kommuneplanens fortætningsstrategi
- Bekymring for den måde byen har udviklet sig på
- Kvalitet i ny bebyggelse ikke overbevisende

Mindet 6

Mindegade 12

ARoS Next Level

*Den Gamle By i Aarhus er kendt for at bevare historiske huse fra en svunden tid. Men i resten af byen får Aarhus kritik for at være for hurtig til at tillade nedrivninger til fordel for nybyggeri. Her ses Baumannhuset fra 1910. Bygningen er nu fredet. Den blev ombygget og restaureret i 2006. De to nederste etager rummer DGI-husets spinning- og fitnessområde.
Foto: Slig Nørhald, Ritzau Scanpix*

Efter kåring som Danmarks dårligste til bybevaring: Nu bruger Aarhus rekordbeløb på at passe på gamle huse

Aarhus Kommune har afsat 6,9 mio. kr. til at registrere byens bevaringsværdige bygninger. Lektor i arkitektur kalder det "et vildt godt tiltag" og opfordrer andre kommuner til at følge trop.

Aarhusianerne er godt og grundigt trætte af bulldozere, der destruerer byens historiske bygninger. Næsten dagligt fylder diskussioner om byudvikling i de lokale medier, og emnet var et af de hyppigst debatterede i kommunalvalgkampen.

HVORFOR LIGE NU ? !

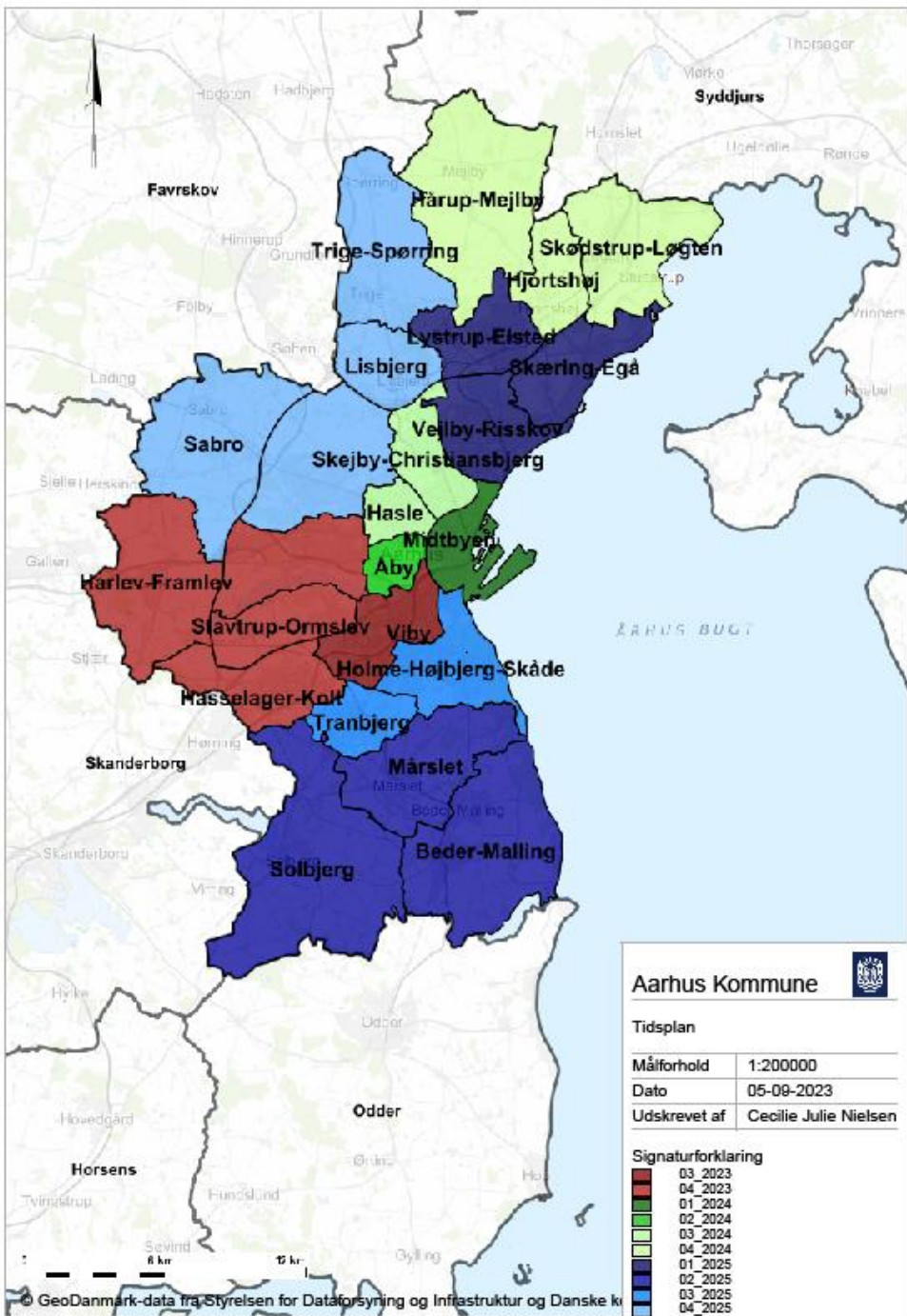
- Det politiske fokus har skiftet
- Ny konservativ rådmand med mærkesag at bygge videre på historien.

★ Aarhus nomineret til kedelig pris

📰 B.T. Aarhus, 27. januar 2022, Sektion 1, Side 11, 153 ord, Id:e8a70f1c,

Aarhus Kommune vandt den sidste år. I år er kommunen igen storfavorit til at tage prisen som Danmarks dårligste kommune til bybevaring i 2021, der bliver kåret til marts. Det er Arkitekturoprøret, som er en bevægelse med 9.100 medlemmer på Facebook, der står bag prisen.

TILRETTELÆGGELSE I 2 SPOR

Datahåndtering

- Der er indhentet tilbud på digitalt værktøj til effektiv registrering af 41.000 bygninger i Aarhus Kommune.
- Der er foretaget en indledende pilotperiode til opsætning af værktøj og indlæsning af data. Data er indhentet af Aarhus Kommune.

Vurderingen

- Vurderingerne foretages internt af medarbejdere i Aarhus Kommune + projektansættelser
- Metodeudvikling

EKSEMPEL

Bøgevej 15, 8000 Aarhus C.
Opførelsesår 1914.

Arkitektur: 2

Et klassisk Bedre Byggeskik hus med fine arkitektoniske virkemidler. Halvvalmet tag, røde tegl i krydsforbandt. Huset fremstår helstøbt og ærligt i sin fremtoning. Enkle murede detaljer, aftrappet gesims, øregesims, murede stik og originale trapper.

Kulturhistorie: 3

Repræsentativt Bedre Byggeskik villa med høj fortællerværdi, der vidner om opførelsestidens arkitektoniske traditioner og idealer.

Miljø: 3

Karakterfuld rundet hæk, der omkranser grunden, bidrager til Rosenvængets overordnede struktur. Huset indskrives sig skala-mæssigt i helheden og grunden danner et kurvet gadeforløb.

Originalitet: 3

Vinduer er udskiftede. Ellers fremstår huset tro mod det oprindelige. Vindues og dørhuller intakte.

Bevaringsværdi: 3

Harmonisk, velproportioneret og helstøbt murermestervilla med originale murede detaljer. Stemningskabende hæk der omkranser grunden og bidrager positivt til atmosfæren og strukturen i Rosenvænget. Høj fortællerværdi og repræsentativitet.

EKSEMPEL

Skovdalsvej 11, 8000 Aarhus C.
Opførelsesår 1953.

Arkitektur: 2

Huset er et særdeles tidstypisk eksempel på statslånshuset med sin præcise, enkle og funktionelle bygningskrop der er et enkelt og præcist længemotiv. Huset fremstår i gedigne materialer og med et velbevaret udtryk. Huset er nænsomt istandsat.

Kulturhistorie: 2

Statslånshuset er et repræsentativt eksempel, der besidder høj fortællerværdi. Kulturhistorisk vidnesbyrd om Statslånshusene og de arkitektoniske idealer under opførelsestiden.

Miljø: 3

Huset ligger med gavlmotiv mod gaden. Der er en fin hæk og flere markante træer på grunden. Huset er særdeles veltilpasset omgivelserne. Fin original tilbagetrukket garagebygning.

Originalitet: 4

Huset besidder høj originalitet i både bygningselementer og arkitektonisk udtryk. Vinduerne og hoveddøren er udskiftede til veltilpassede nyere eksempler. Huset er forlænget, men med respekt for det enkle og præcise oprindelige volumen.

Bevaringsværdi: 3

Statslånshus med originale detaljer der fremstår nænsomt istandsat. Huset besidder høj fortællerværdi og er et tidstypisk og repræsentativt arkitektonisk eksempel med umistelig værdi. Enkel, skarp og rationel arkitektur og gedigne materialer.

MULIGHED FOR AT GENBESØGE METODEN

- Bygninger værdisættes: Høj (1-4), Middel (5), Lav (9)
- Vurderingerne foretages delvist ud fra de klassiske SAVE-parametre: Arkitektonisk værdi, Kulturhistorisk værdi, Miljømæssig værdi, Originalitet (Tilstand)
- Der lægges særlig vægt på helheder og sammenhænge i vurderingerne.
- Vi registrerer ikke tilstand og differentierer ikke for middel og lav værdierne

ORGANISERING OG SAMARBEJDE

Styregruppeorganisering

Chefer for relevante områder (Planchef (formand), Stadsarkitekten, Byggeri, Digitalisering, Stadsarkivet (LKR) + afdelingsleder Kulturmiljø

Projektgruppe

Kulturmiljø (ansvarlig), Lokalplan, Byggeri, Digitalisering

Aarhus Stadsarkiv

Stiller kultur- og byhistoriske data til rådighed.
Har ansat en projektarbejder til at understøtte projektet med historisk viden.

Lokalt Kulturmiljøråd

Rådet er følgegruppe til projektet .

SAMARBEJDE

Arkitektskolen Aarhus

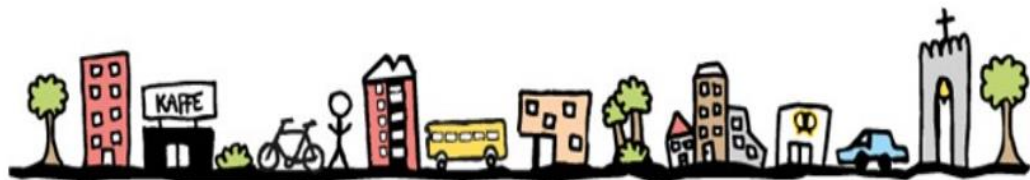
Arkitektskolen Aarhus er i ved at opstarte et forskningsprojekt, der sætter fokus på sammenhænge mellem enkelt bygningers bevaringsværdi og de omkringliggende miljøer.

Fællesrådene

Inviteres til møde ved opstart af et delområde. Fællesrådene er et talerør for samarbejdet med borgere og bidrager med formidling af projektet

De Lokale Arkiver og Foreningen for Bykultur (By og Land)

Orienteres ved opstart af hvert delområde for at dele viden

Er dit hus bevaringsværdigt?

Frem mod 2025 skal alle huse opført før 1970 vurderes, om de er bevaringsværdige.

Vi vil gerne passe på vores tattes historie og de bevaringsværdier, der giver identitet til vores bydele og lokalområder. Det gør vi blandt andet ved at udpege bevaringsværdige bygninger, der er unikke for Aarhus.

Inden vi vurderer dit hus, vil du modtage et brev i din e-boks.

Følg med i, hvordan projektet skrider frem på kortet. Længere nede kan du læse, hvad det betyder for dig som grundejer, hvis dit hus er bevaringsværdigt, og hvad projektet går ud på herunder.

Hvad vil det sige, at dit hus er bevaringsværdigt?

Hvordan vurderer vi, om dit hus er bevaringsværdigt?

Hvornår kommer vi og vurderer dit hus?

Hvad betyder det for dig, hvis dit hus er bevaringsværdigt?

Hvorfor vurderer vi, om dit hus er bevaringsværdigt?

Hør du en historie fra dit nærområde?

Plan og Byggeri

Karen Østers Søulsværd 7
8220 Strøbrand

Telefon: 89404400

Email:
bevaringsvaerdigebyr@byggeri@mm.aarhus.dk

Relaterede sider

Bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer

Ekerne links

Aarhus Stadsarkiv

 Skole- og Kulturskole

EGEN HJEMMESIDE PÅ AARHUS. DK

- Information om fremdrift og formål
- Besvarer ofte stillede spørgsmål.(FAQ)
- En borgerindgang til lokale fortællinger og viden om deres hus
- En kort film på vej om det vi ser når vi vurderer en ejendom.
- Første KP tillæg undervejs til byrådet
- Presseinvolvering for at øge opmærksomhed

[Er dit hus bevaringsværdigt? \(aarhus.dk\)](https://aarhus.dk)

KOMMUNIKATIONSPLAN

1. Procesforløb

ORIENTERING AF BORGERE

Orientering af borgere via E-Boks. Borgere orienteres indledningsvis om besigtigelse af bevaringsværdige bygninger i det pågældende lokalsamfund (senest 14 dage forud for opstart).

2. Procesforløb

ORIENTERING AF FÆLLESRÅD

Indledende orientering af fællesråd i det pågældende lokalsamfund. Fællesrådet orienteres om det forelæggende vurderingsarbejde og inviteres til at tage kontakt til os ved yderligere spørgsmål.

Ønsker de et evt. møde med os står de selv for at invitere og arrangere dette. Ved ønske herom deltager vi i en dialog med dem.

3. Procesforløb

FELTARBEJDE

Projektets medarbejdere arbejder på at vurdere bevaringsværdige bygninger indenfor det pågældende lokalsamfund (delområde). I forbindelse med feltarbejdet vil der løbende være dialog med opsøgende borgere.

Der udarbejdes en flyer til borgerne som lægges i postkassen efter hvert besøg med en kort information om projektet og et link til aarhus.dk-siden.

MEDIER/ SOCIALE MEDIER

Projektets medarbejdere inviteres til at kommunikere projektet via Aarhus Kommunes sociale medier. Der vil sideløbende i kommunikationsafdelingen arrangeres interviews og artikler.

Evt. samarbejde etableres med Stadsarkivet.

4. Procesforløb

ORIENTERING AF FÆLLESRÅD

Afsluttende orientering af fællesråd i det pågældende lokalsamfund. Fællesrådet orienteres om det afsluttede vurderingsarbejde, samt om hvornår det forventes forelagt for byrådet i en politisk behandling.

Nu går kæmpe register-projekt i gang

Aarhus Kommune går på opdagelse i vores by & byggeri med et uldige bevaringsværdigt register.

17. JUNI 2015

Byrådsmedlem Hans Henrik Christensen, Aarhus Kommune

FORMIDLING VIA PRESSE OG DIREKTE TIL BORGERE

aarhus.dk/bevar

Er dit hus bevaringsværdigt?

Det er vi ved at undersøge. Derfor har vi i dag været forbi for at se på dit hus.

Vi undersøger alle huse og bygninger opført før år 1970. Det skal give os et overblik over, hvor vi har bevaringsværdige bygninger, der er vigtige for vores fælles historie og kulturarv.

Hvad betyder det for dig, hvis dit hus er bevaringsværdigt, og hvornår kan du se vurderingen? Læs mere om projektet på:

aarhus.dk/bevar

Prøv Byrummonitor i 14 dage gratis

AARHUS KOMMUNE

Ny rådmænd: Valget lærte os, at aarhusianerne er bekymrede for byens udvikling. Nu er det tid til, at vi lytter

Der er bygget uheldige højhuse, revet for meget ned og fokuseret for lidt på æstetikken, mener Aarhus' nye tekniske rådmænd, konservative Nicolaj Bang. Det skal være slut nu, og han har en opskrift.

SENESTE NYT

Kalender: Oplev bedre byggeskik i Holbæk, Bjørn Nørgaards Slangen, Circle House i Aarhus eller tag til Jernbanebydage

NYHEDER |

Frederiksberg må sandsynligvis droppe paragraf 14 forbud mod boliger i kendt fabriksjendom

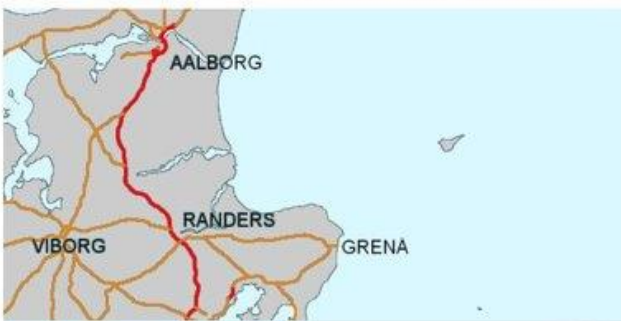
NYHEDER |

HVAD FORVENTER VI AT FÅ UD AF PROJEKTET

- Fokus på og formidling af bygninger opført fra 1940 - 70 kan være et incitament for en længere levetid
- Forventer 20 - 25% forøgelse af bygninger optaget i kommuneplanen som bevaringsværdige
- Større ensartethed i vurderinger og tilføje evt. betragtninger af transformationsværdier
- Opmærksomhed på helheder og sammenhænge - eventuelt flere kulturmiljøudpegninger i kommuneplanen
- Øget borgerbevidsthed og politisk forståelse for værdien af bygningskulturarven - hvad vi skal bevare

Fredede og bevaringsværdige bygninger

Søg efter bygning

Kommune
Alle kommuner

Postnummer Postdistrikt

Vej nr - bogstav

Avanceret søgning

Søg efter sag

Fritekst

Avanceret søgning

Nyeste sager

Vestagervej 29
København

Lyngskrænten 5
Rudersdal

Lokalplan 04.72 for et område ve...
Halsnæs

FREMADRETTET

- Sikre værdisætning af den nyere bygningskultur fremadrettet i et 50 års perspektiv i plan- og byggesager
- Vejledning til god byggeskik - Kan understøtte god dialog i byggesager og være en hjælp til borgere
- Øget opmærksomhed omkring ønsker til nedrivning - §14
- Forbedret grundlag for dialog om transformering og ombygning fremfor nedrivning
- Dialog med Slots- og Kulturstyrelsen om overførsel af data til FBB i takt med vedtagelse af KP tillæg

